UTAFITI WA AFYA YA UZAZI NA MTOTO TANZANIA 2009-10

Matokeo ya Awali

Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Dar es Salaam, Disemba 2, 2010

Yaliyomo

- 1. Utangulizi
- 2. Matokeo Muhimu
- 3. Hitimisho

Picha kwa Hisani ya Concern

1. Utangulizi

Utafiti huu ulitekelezwa na Ofisi ya Taifa ya Takwimu (NBS)

Gharama za ndani za Utafiti huu ziligharamiwa na Mfuko Maalum wa Kitengo cha Kuondoa Umaskini (PED) kilicho chini ya Wizara ya Fedha na Uchumi, Wizara ya Afya na Ustawi wa Jamii, Mashirika ya Misaada ya Umoja wa Mataifa

Msaada wa Kiufundi ulitolewa na MEASURE DHS/ Macro International

Msaada wa Kiufundi uligharamiwa na Shirika la Misaada ya Maendeleo la Marekani (USAID)

Historia ya Tafiti za Afya ya Uzazi na Mtoto Tanzania

- Utafiti wa kwanza wa DHS ulifanyika mwaka 1991/92 na kufuatiwa na Utafiti mwingine mwaka 1994 (Knowledge, Attitude and Practice Survey (TKAPS))

- Utafiti wa pili wa DHS ambao ulishirikisha maeneo yale yale ya mwaka 1991/92 ulifanyika mwaka 1996. Ukafuatiwa na mwingine wa mwaka 1999 (Tanzania Reproductive and Child Health Survey (TRCHS)). Utafiti huu ulikuwa kama ule wa 1994 lakini ukiwa na viashiria vya zaida kama ilivyoshauriwa na wadau wakuu.

- Utafiti wa DHS wa tatu ulifanyika mwaka 2004/05

- Utafiti wa DHS wa 2009/10 ni wa nne na kama zilivyokuwa tafiti zilizotangulia, ulihusisha Tanzania Bara na Visiwani.

Madhumuni ya Utafiti

Kupata taarifa juu ya:

- Sifa bainifu za kaya na wanakaya
- Viwango vya uzazi na upendeleo wa kuzaa
- Ufahamu na matumizi ya njia za uzazi wa mpango
- Vifo vya watoto
- Afya ya mama na mtoto
- Unyonyeshaji wa watoto
- Hali ya lishe ya wanawake na watoto wadogo
- Kinga na matibabu dhidi ya Malaria
- Hali ya kiuchumi ya wanawake
- Tendo la kujamiiana
- Umiliki na matumizi ya vyandarua
- Ukatili dhidi ya wanawake majumbani
- Nasuri (Fistula)
- Ufahamu wa VVU/UKIMWI na magonjwa mengine ya zinaa

Utafiti na Sampuli

- Huu ni Utafiti wenye sampuli ya Kitaifa, uliohusisha zaidi ya kaya 10,000
- Sampuli ya Utafiti inaruhusu makisio ya baadhi ya viashiria katika ngazi ya mkoa, mlinganisho kwa maeneo ya mijini na vijijini na makisio kwa ngazi ya kanda mbali mbali
- Wanawake wote wa umri wa miaka 15-49 katika kaya zote na sampuli ndogo ya wanaume wa miaka 15-49 katika kila kaya ya tatu walihojiwa kwa mahojiano binafsi
- Ukusanyaji wa taarifa kwenye kaya ulifanyika kati ya Disemba 2009 na Mei 2010

Vipimo Vilivyofanyika

- Vipimo vya Urefu na uzito vilifanyika kwa wanawake wote wa umri wa miaka 15-49 na watoto chini ya miaka mitano

- Kiwango cha damu kwa watoto wa umri wa miezi 6-59 na wanawake wa miaka 15-49 kilipimwa papo hapo kwenye kaya

- Sampuli ya damu ilichukuliwa kwa ajili ya upimaji wa Vitamin “A” kwa watoto na wanawake katika maabara

- Upimaji wa madini Joto – Ulifanyika kwa njia tatu

  - kwa kupima papo hapo chumvi inayotumiwa na kaya zilizohojiwa,
  - kwa kila kaya tatu chumvi ya ziadi ilichukuliwa kwa ajili ya vipimo vya maabara
  - Kwa kutumia sampuli ya mkojo kwa wanawake wa miaka 15-49

2. Matokeo: Mwitikio wa Utafiti

- Idadi ya Kaya zilizochaguliwa na zilizo na wakazi: 9,3741
  - Kiwango cha mwitikio kwa kaya: 99% (9,623)
- Idadi ya Wanawake: 10,522
  - Kiwango cha mwitikio wa Wanawake: 96% (10,139)
- Idadi ya Wanaume: 2,770
  - Kiwango cha Mwitikio kwa Wanaume: 91% (2,527)

ii. Taarifa za Wahojiwa

Karibu wahojiwa watatu kati ya kumi wanaishi maeneo ya mijini.

Asilimia 97 ya wahojiwa wanaishi Tanzania Bara, na Asilimia 3 wanaishi Zanzibar.

Kiwango cha Elimu ya Wahojiwa

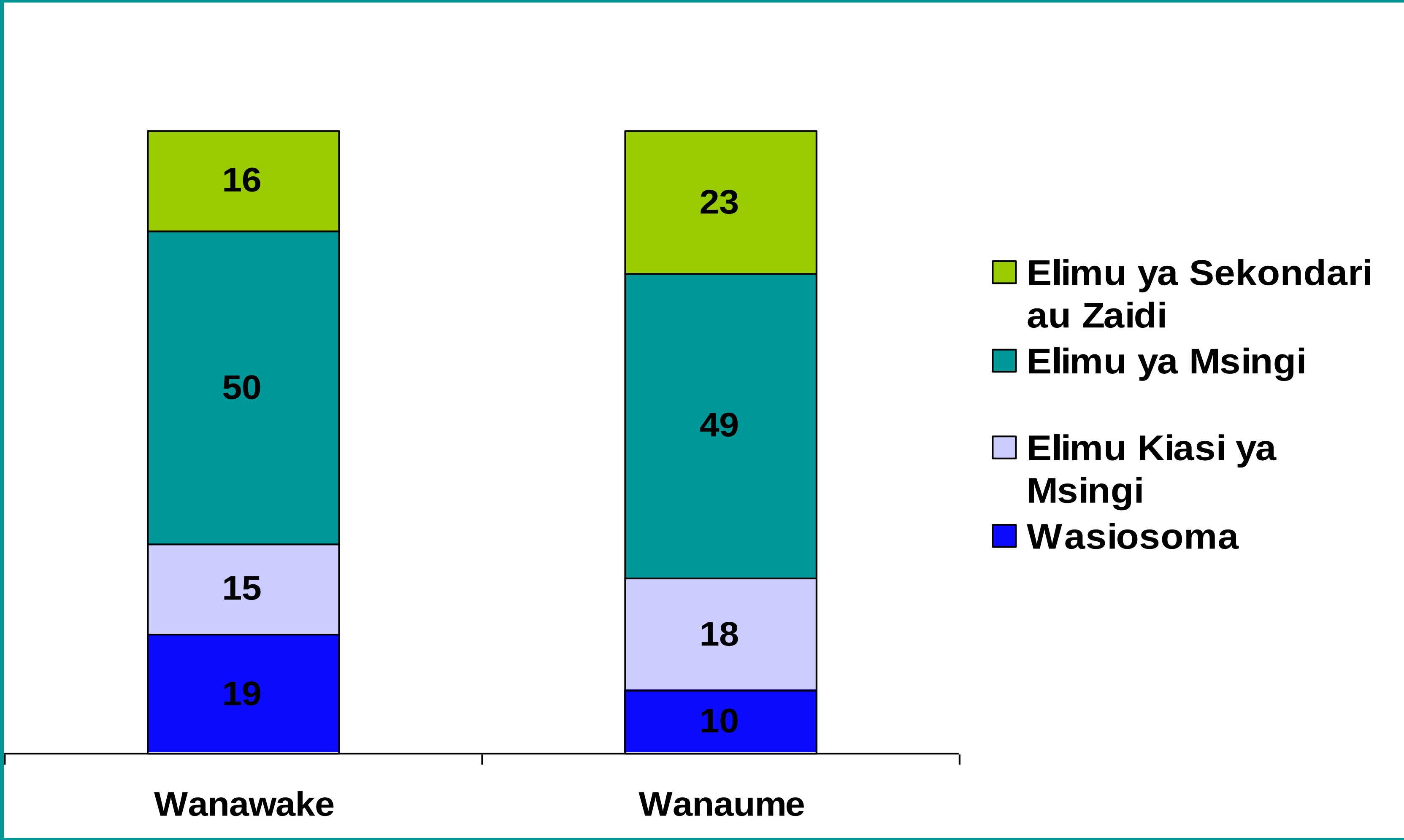

iii. Uzazi

Kwa sasa, Mwanamke wa kitanzania, kwa wastani anazaa watoto 5.4 katika maisha yake.

Mwenendo wa Kiwango cha Uzazi

Wastani wa watoto kwa wanawake 15-49

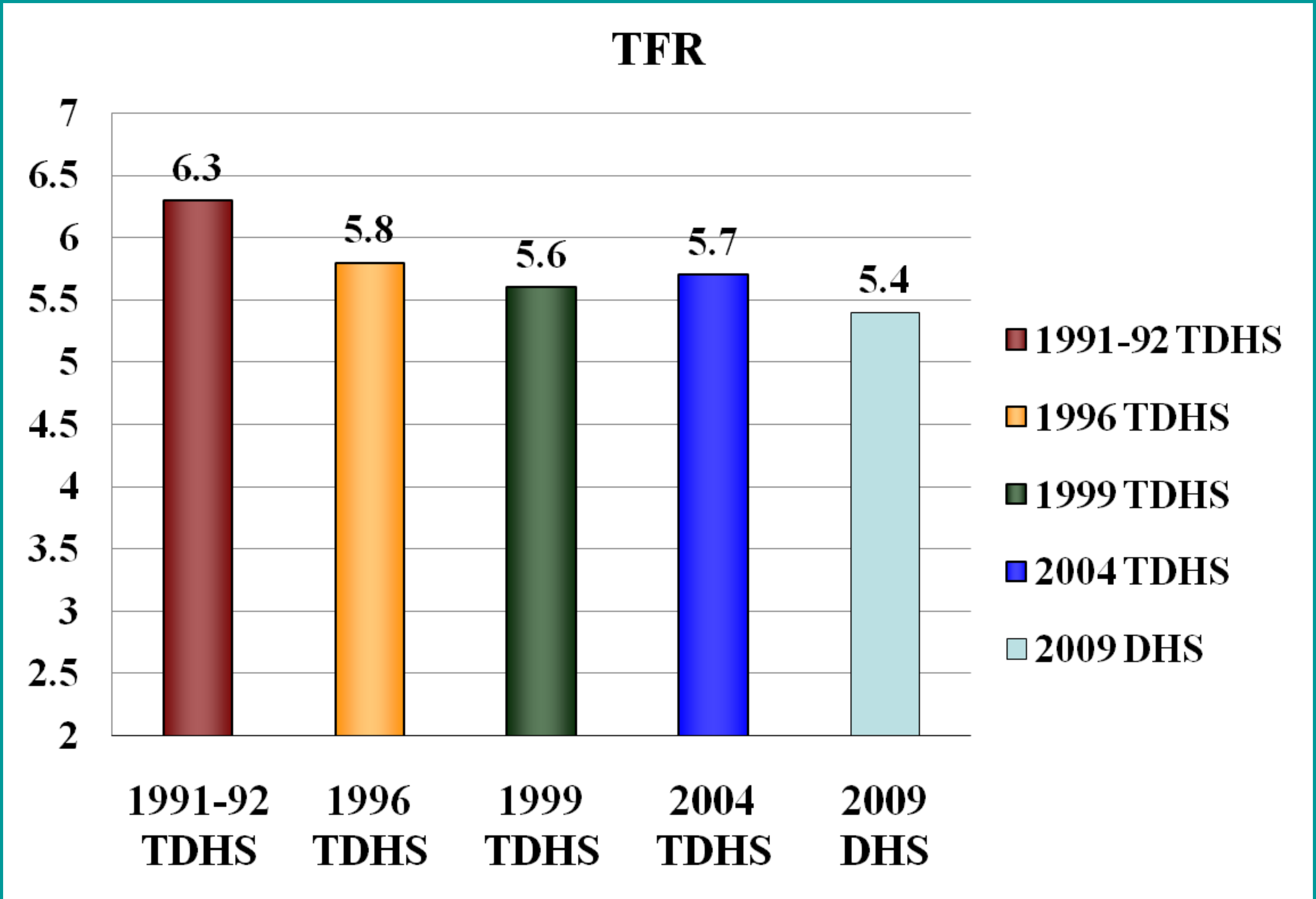

iv. Matumizi ya Njia za Uzazi wa Mpango

- Karibu wanawake watatu kati ya kumi (29%) kwa sasa wanatumia njia ya uzazi wa mpango
  - Asilimia 24 wanatumia njia za kisasa
  - Asilimia 5 wanatumia njia za asili

Utumiaji wa Njia za uzazi wa Mpango kwa Wanawake Walioolewa

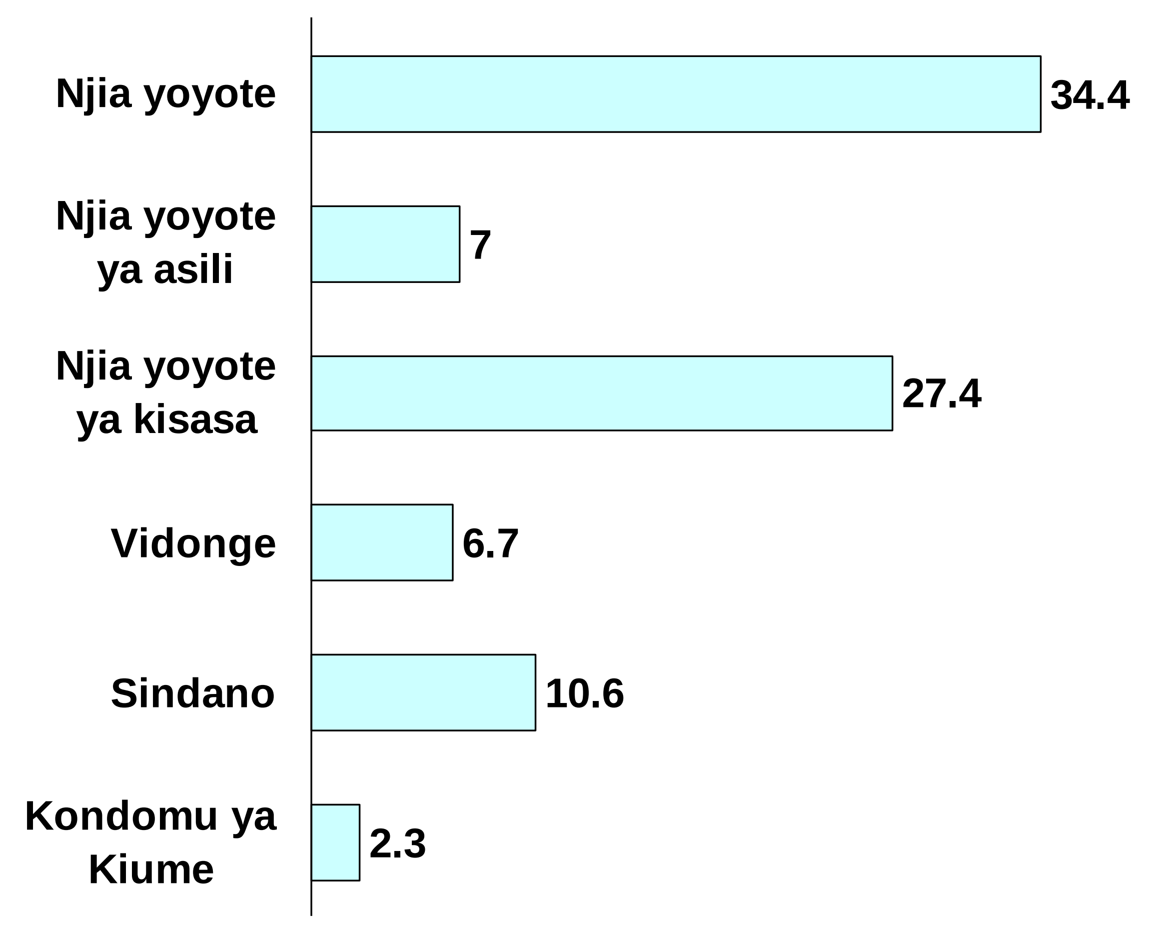

Mwenendo wa Matumizi ya Njia za Uzazi wa Mpango (Asilimia ya Wanawake walio kwenye ndoa)

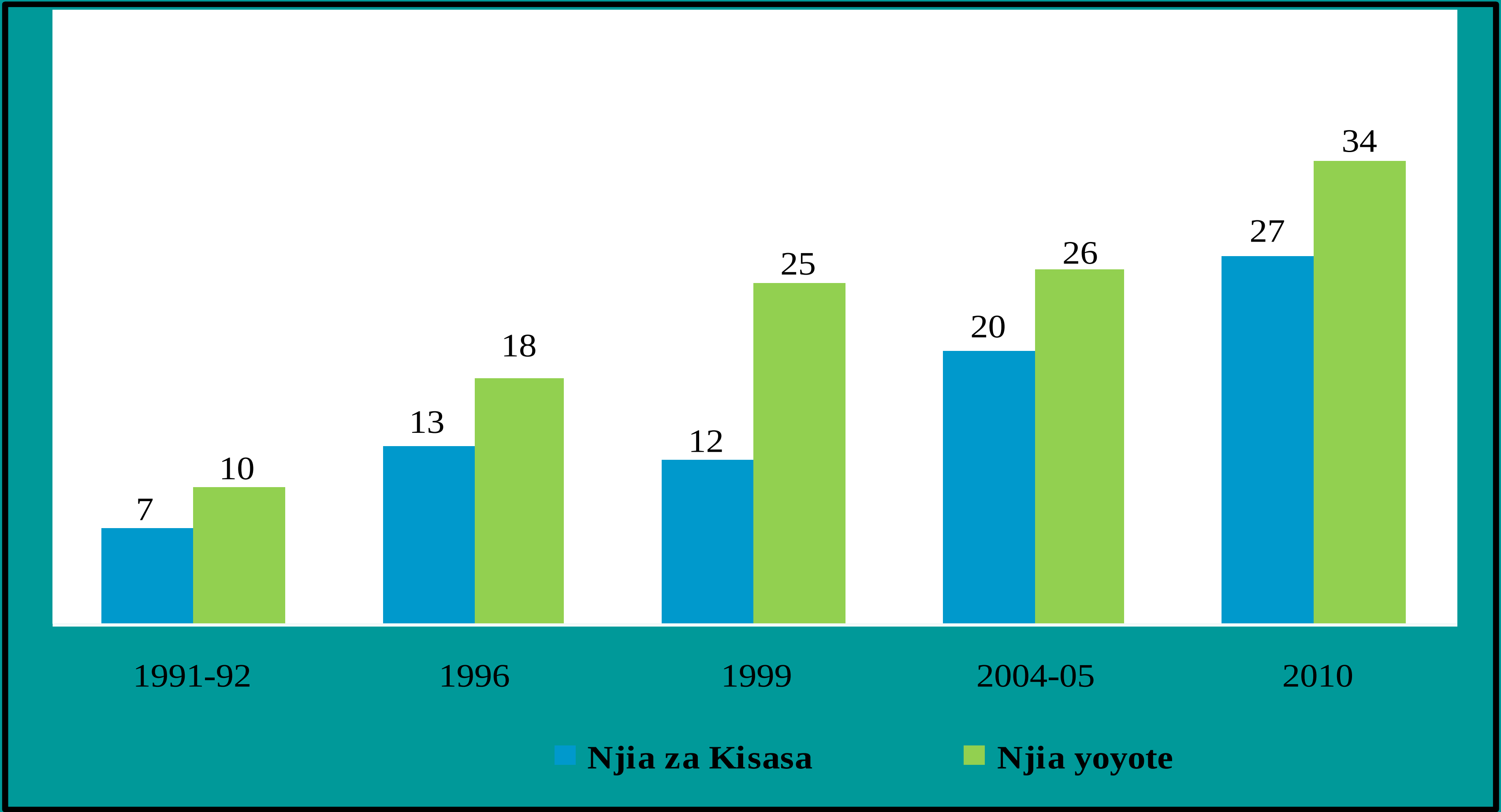

v. Viwango vya Vifo vya Watoto

Vifo kwa kila watoto 1,000 waliozaliwa hai miaka 5 kabla ya utafiti kufanyika

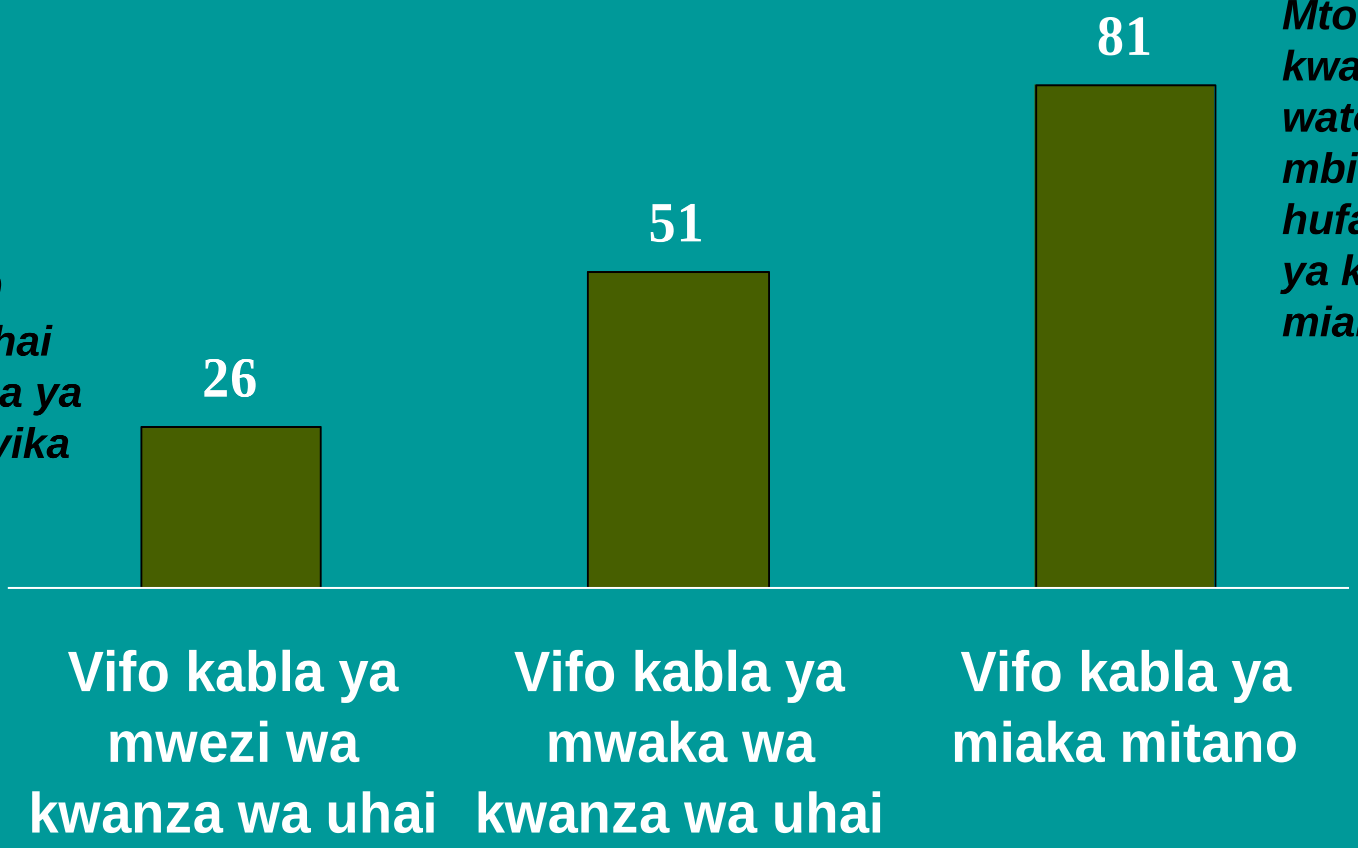

Mtoto mmoja kwa kila watoto kumi na mbili Tanzania hufariki kabla ya kufikia miaka mitano

Mwenendo wa Vifo vya Watoto

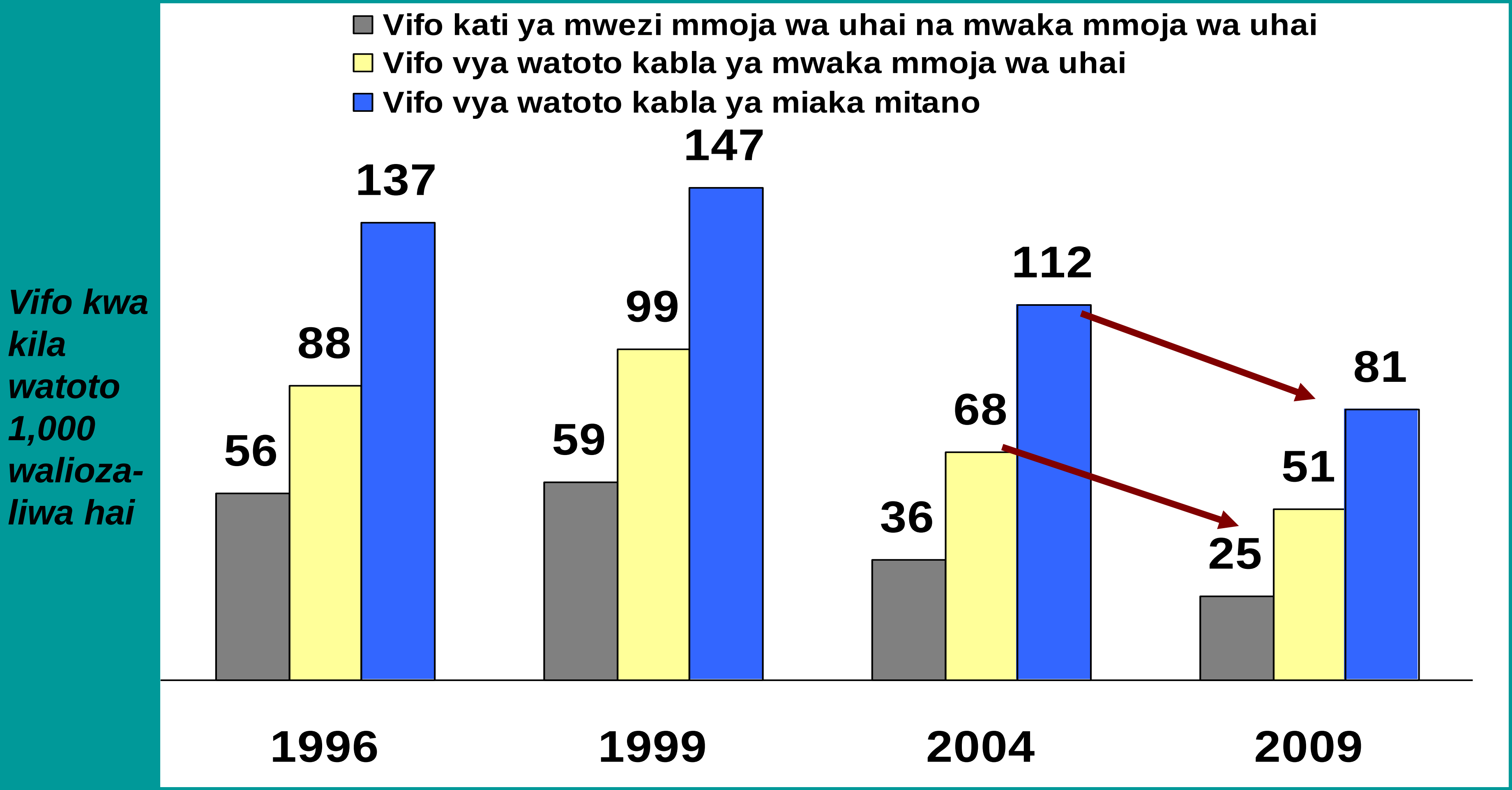

Kwa miaka 5 kabla ya utafiti

vi. Huduma ya Afya ya Mama Mjamzito

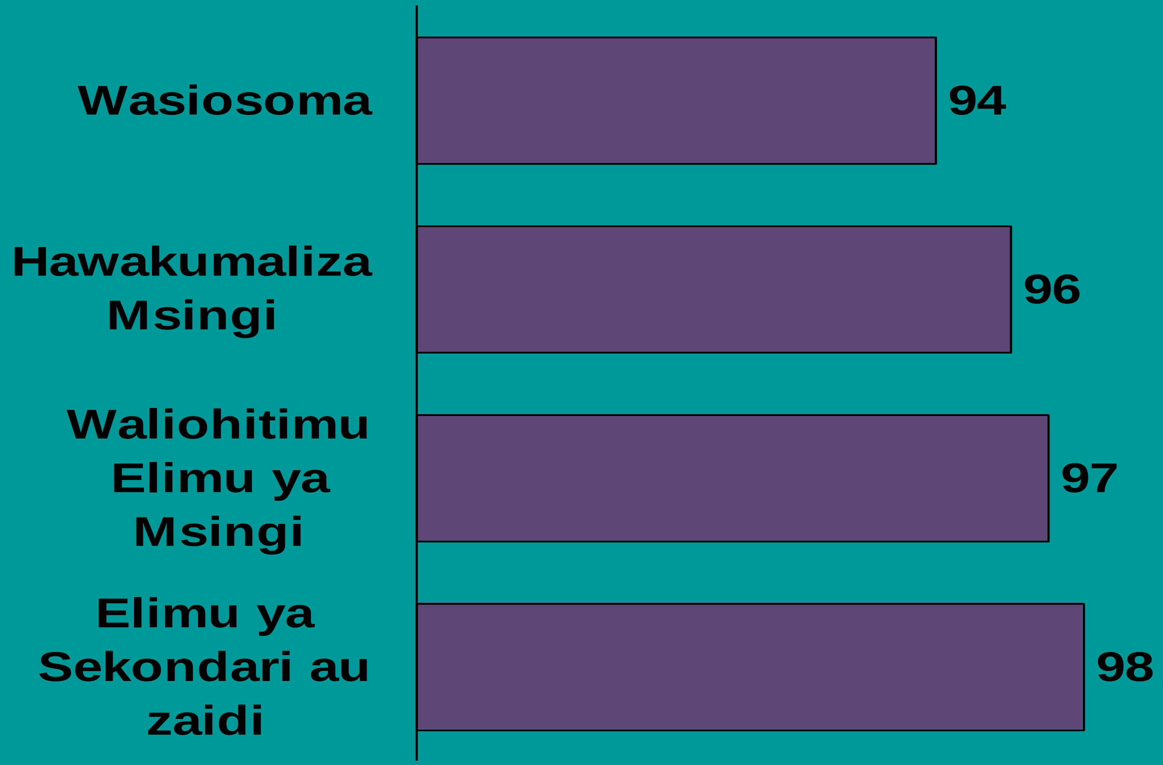

Karibia asilimia 96% ya wanawake waliojifungua katika kipindi ha miaka 5 iliyopita walisema walimuona mtoa huduma aliyesomea angalau mara moja.

Asilimia ya wanawake waliojifungua katika miaka 5 iliyopita ambao walihudumiwa na mtoa huduma aliyesomea

vii. Chanjo za Watoto

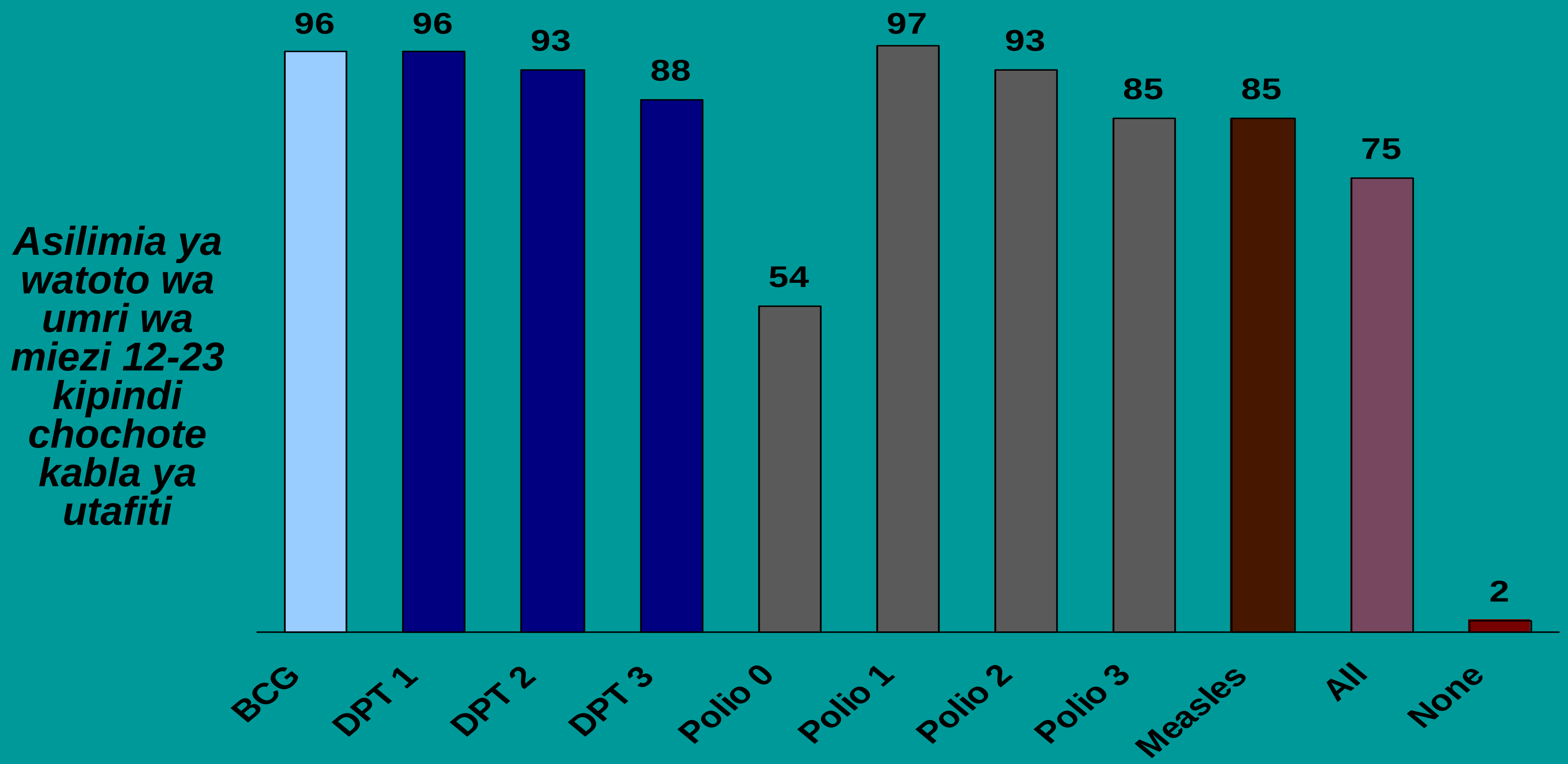

Mwenendo wa Utoaji Chanjo kwa Watoto

Asilimia ya watoto wenye umri wa miezi 12-23 ambao wamepata chanjo zote

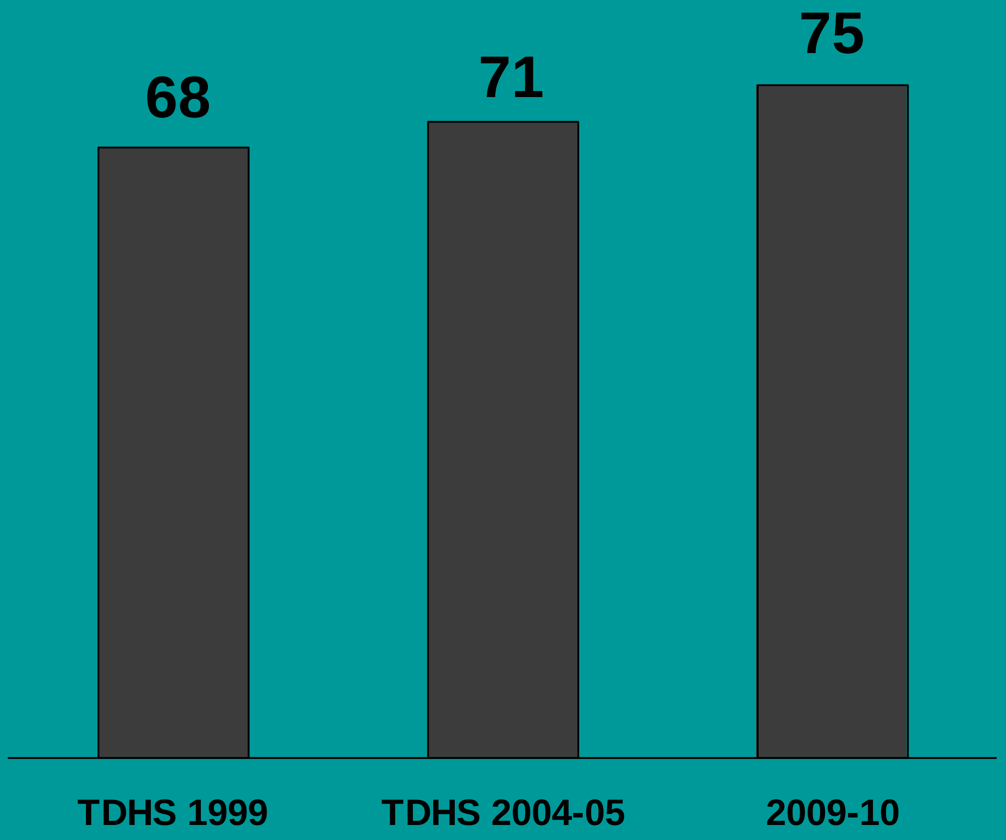

viii. Utoaji wa Matone ya Vitamin A (Kwa watoto)

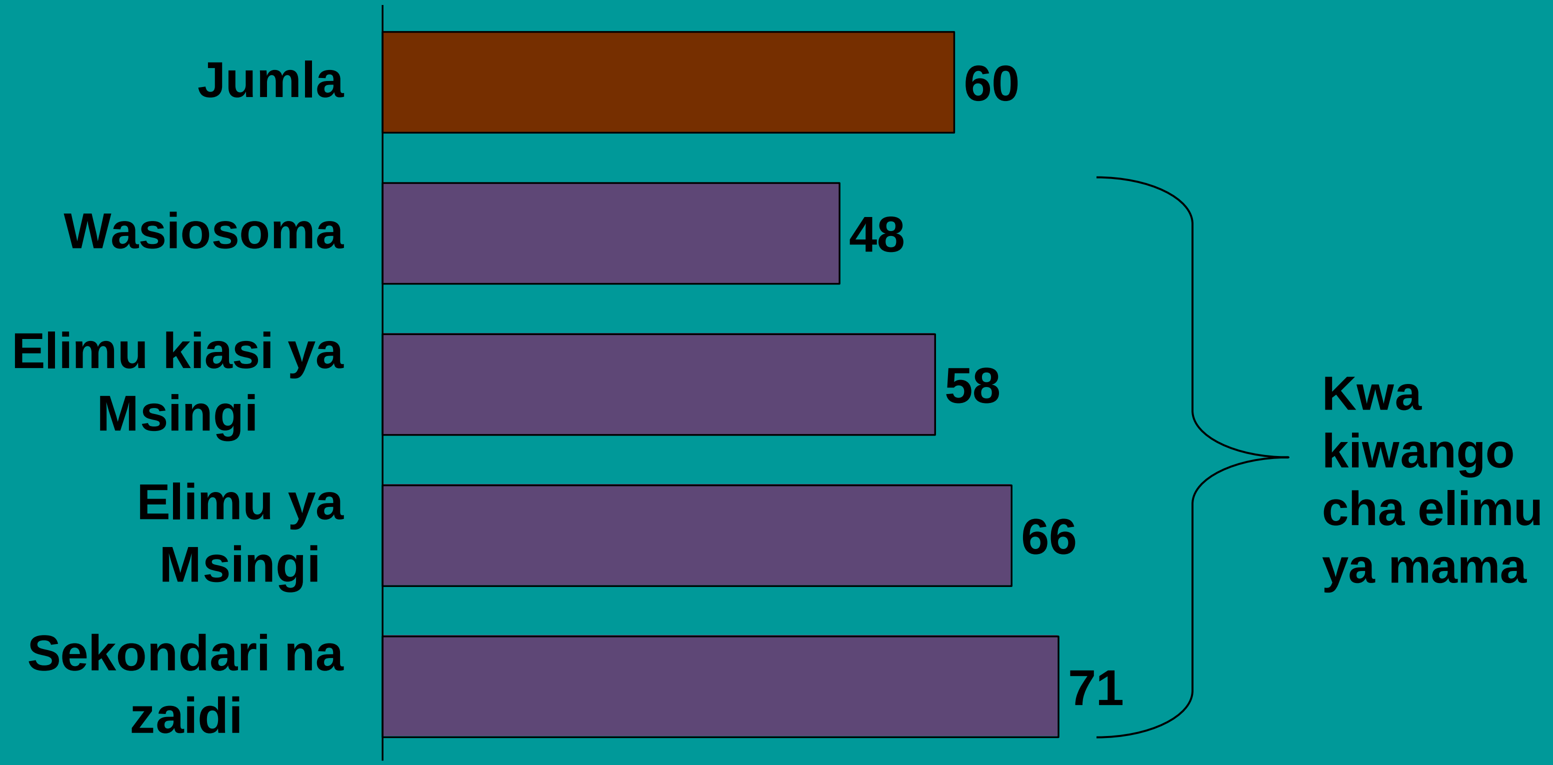

Asilimia ya watoto wenye umri wa miaka 6-59 ambao walipewa matone ya Vitamin "A" miezi sita kabla utafiti

Mwenendo wa Utoaji wa Matone ya Vitamin “A”

Asilimia ya watoto wa umri wa miezi 6-59 ambao walipata matone ya vitamin “A” miezi 6 kabla ya utafiti

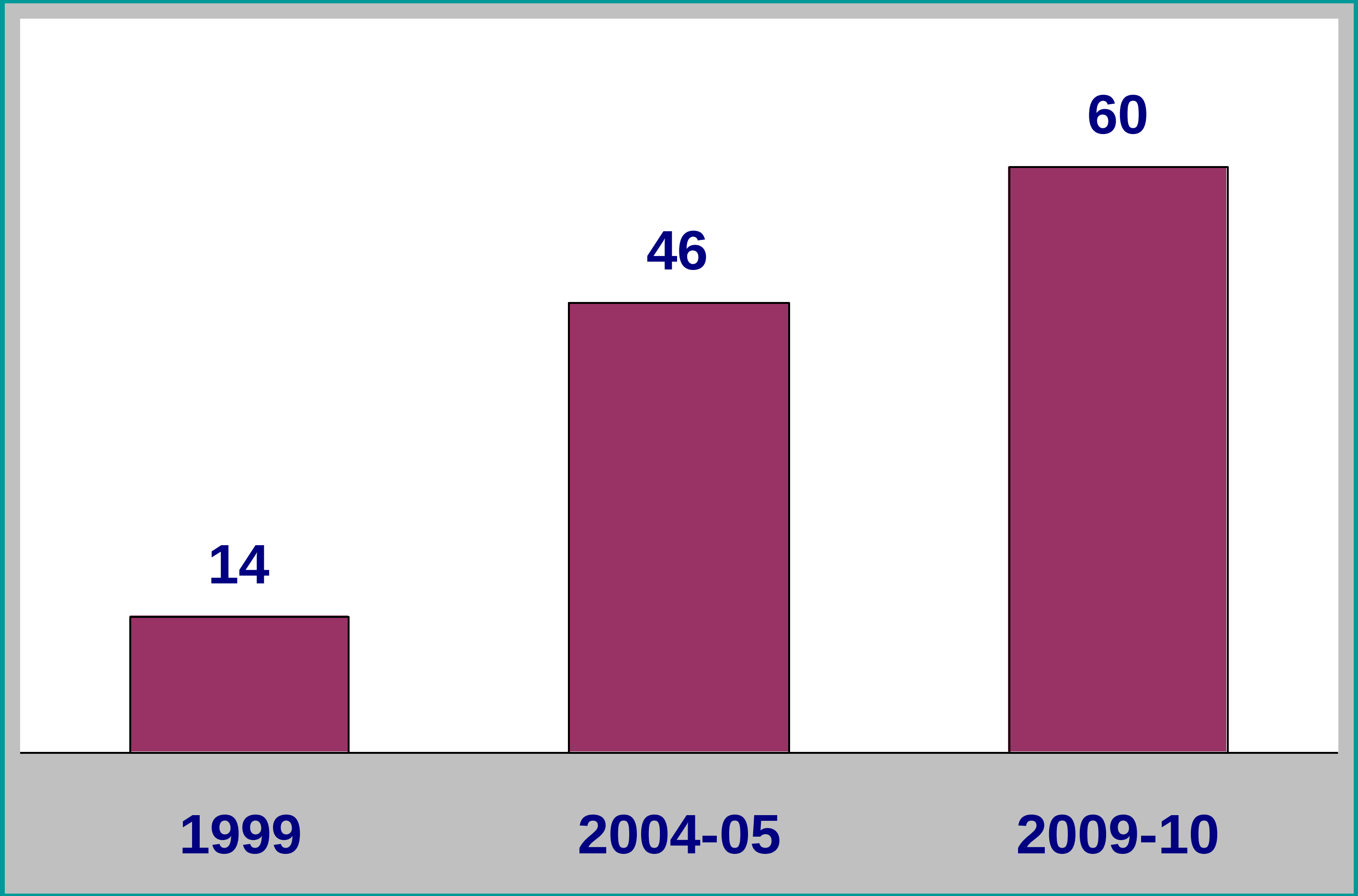

ix. Lishe: Unyonyeshaji Maziwa ya Mama Pekee

- ✓ Watoto ambao hupata maziwa ya mama ***tu*** wanatambulika kama wanaonyonya **maziwa ya mama pekee**.

- ✓ Maziwa ya mama pekee yanashauriwa katika **miezi 6 ya mwanzo ya maisha ya mtoto**, kwa kuwa maziwa ya mama yana virutubisho muhimu anavyohitaji mtoto.

- ✓ ***Chembe chembe za kinga*** katika maziwa ya mama yanatoa **kinga dhidi ya magonjwa**.

Maziwa ya Mama Pekee kwa Umri

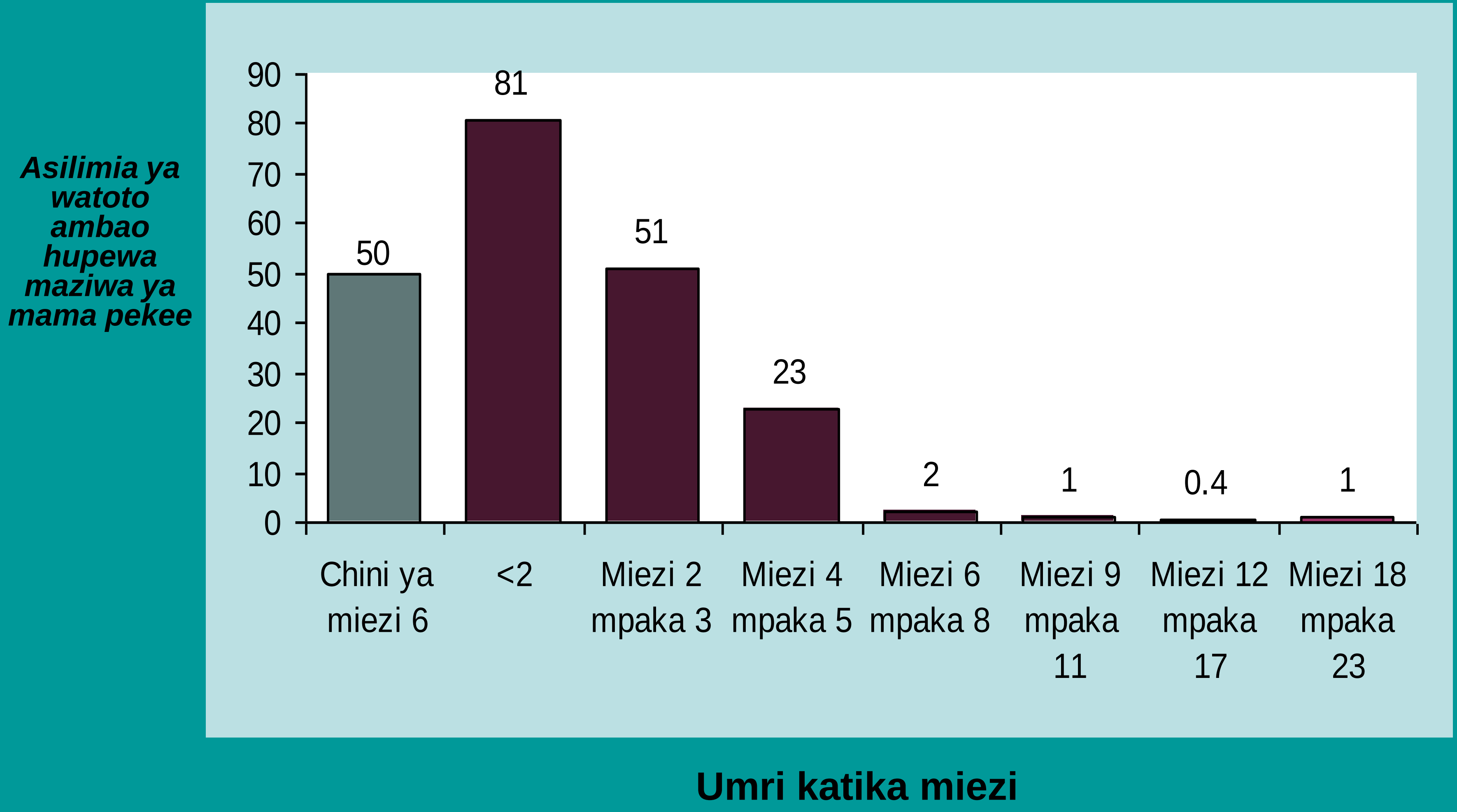

Mwenendo wa Utoaji Maziwa ya Mama Pekee

Asilimia ya watoto umri wenye umri wa chini ya miezi 6 ambao hupewa maziwa ya mama pekee

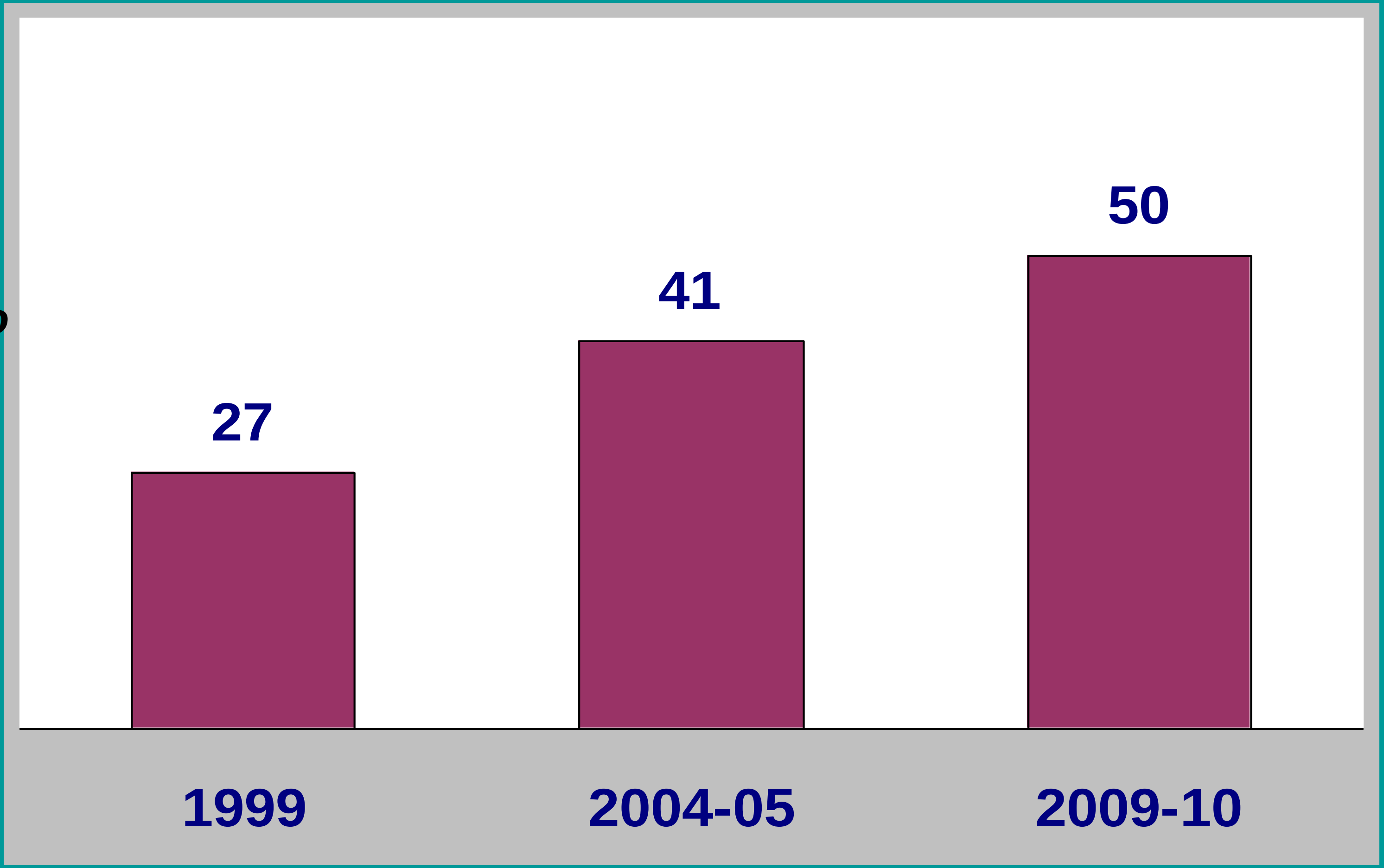

Mwenendo wa Hali ya Lishe ya Watoto

Asilimia ya watoto wa umri chini ya miaka 5 ambao wamedumaa au kuwa na uzito mdogo (tatizo la wastani/kubwa)

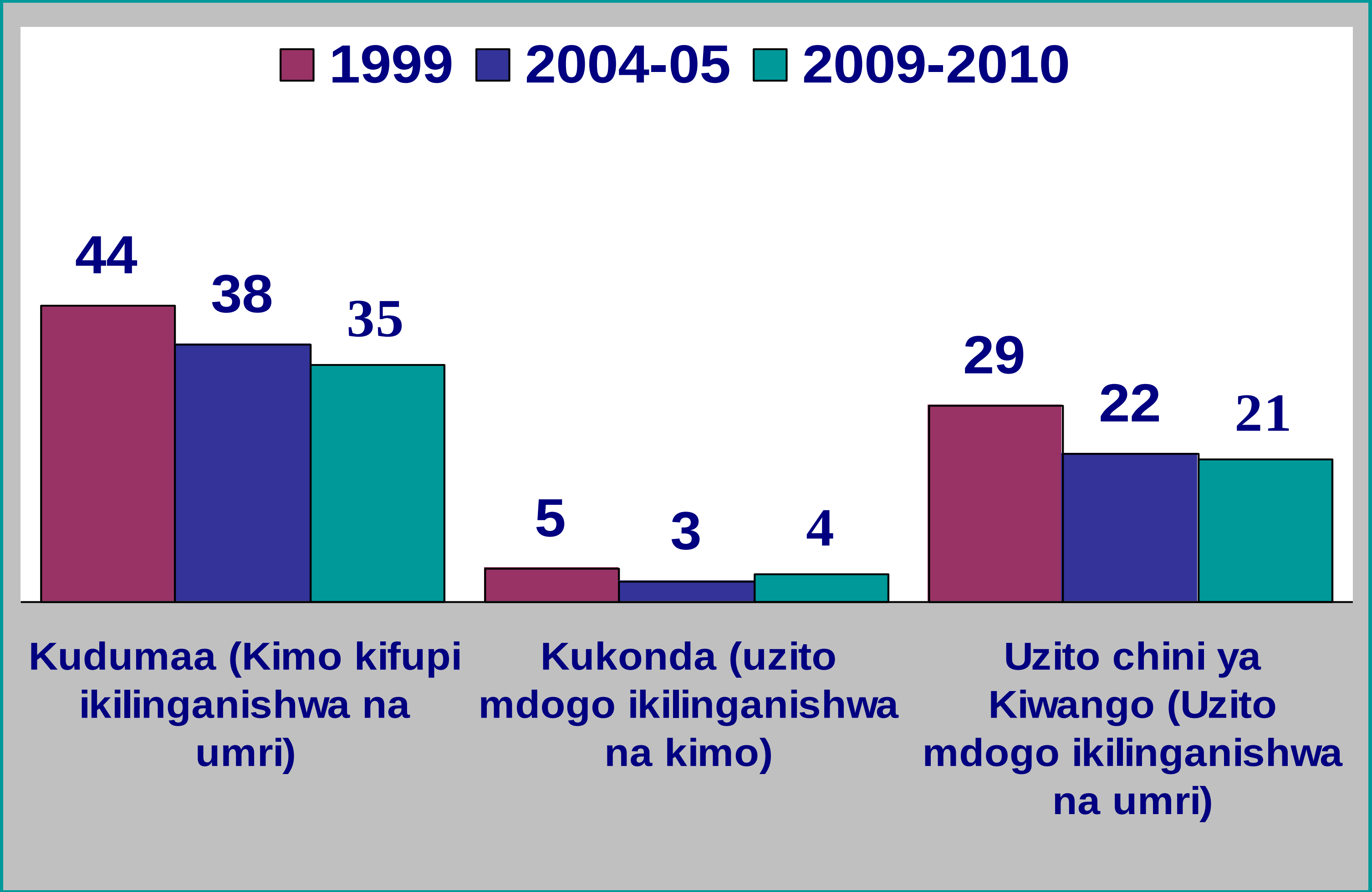

x. Malaria: Umiliki na Utumiaji wa Vyandarua kwa Aina na Eneo

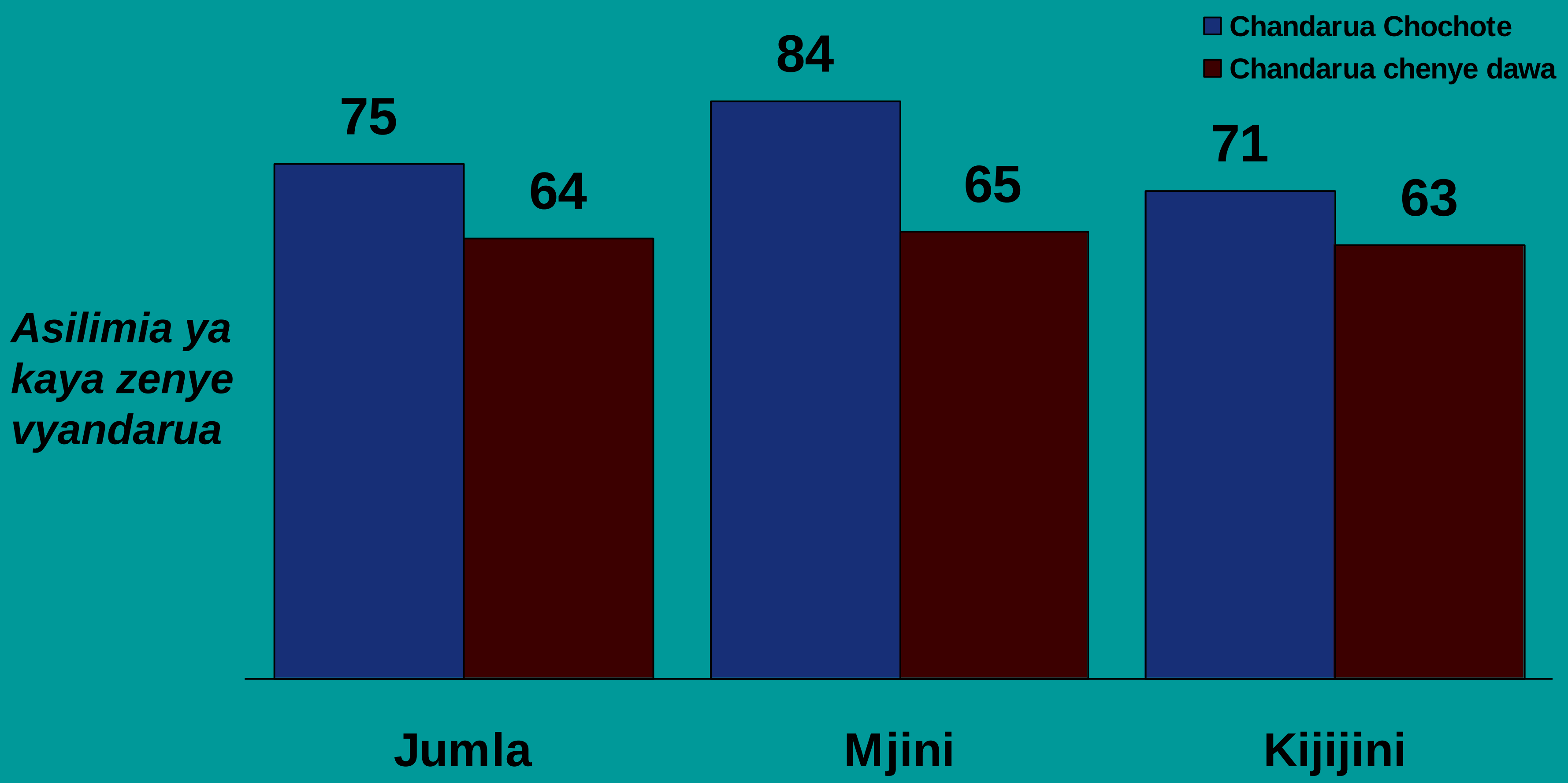

Matumizi ya Vyandarua kwa Watoto

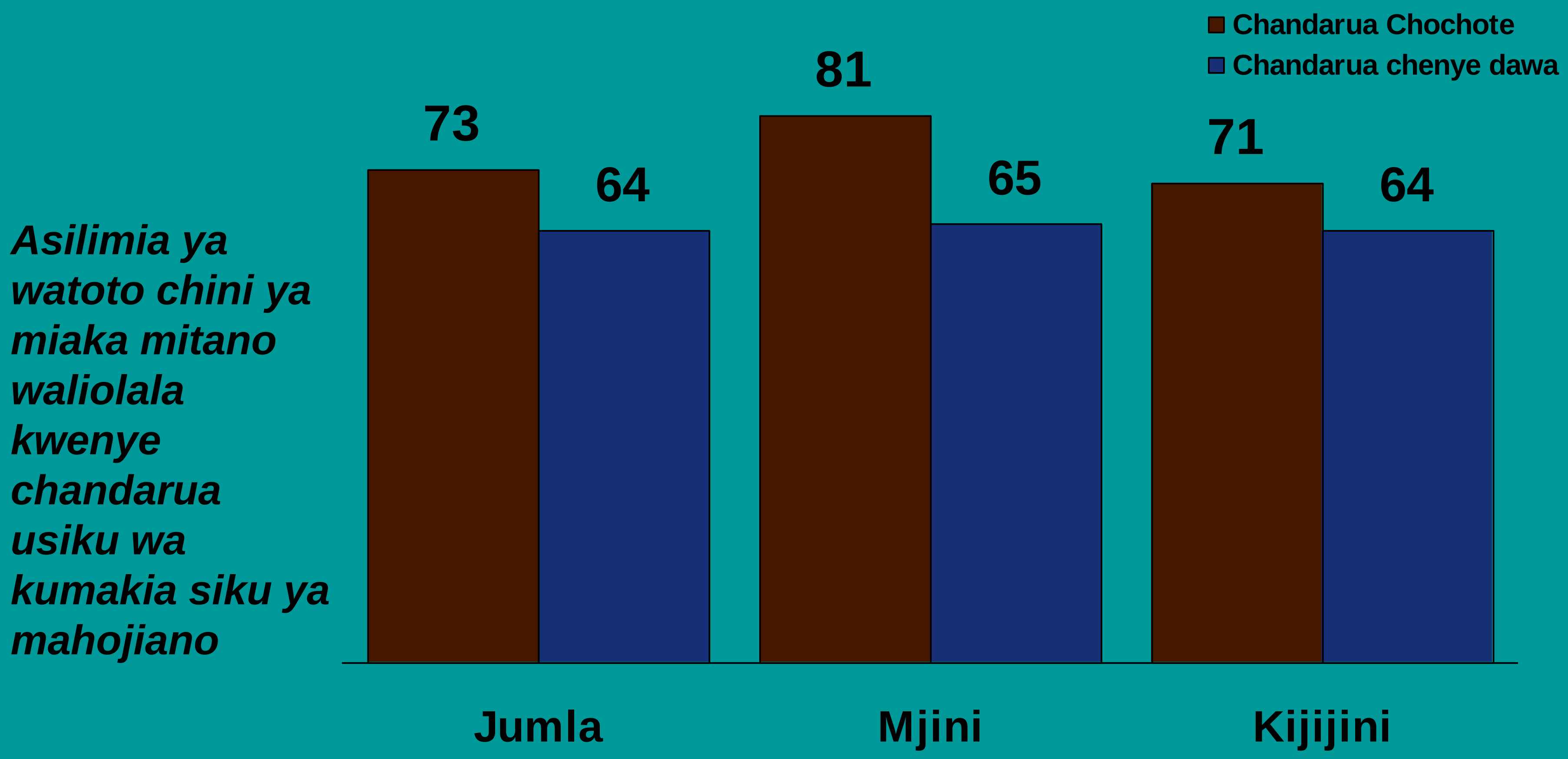

Kinga Dhidi ya Malaria Wakati wa Ujauzito

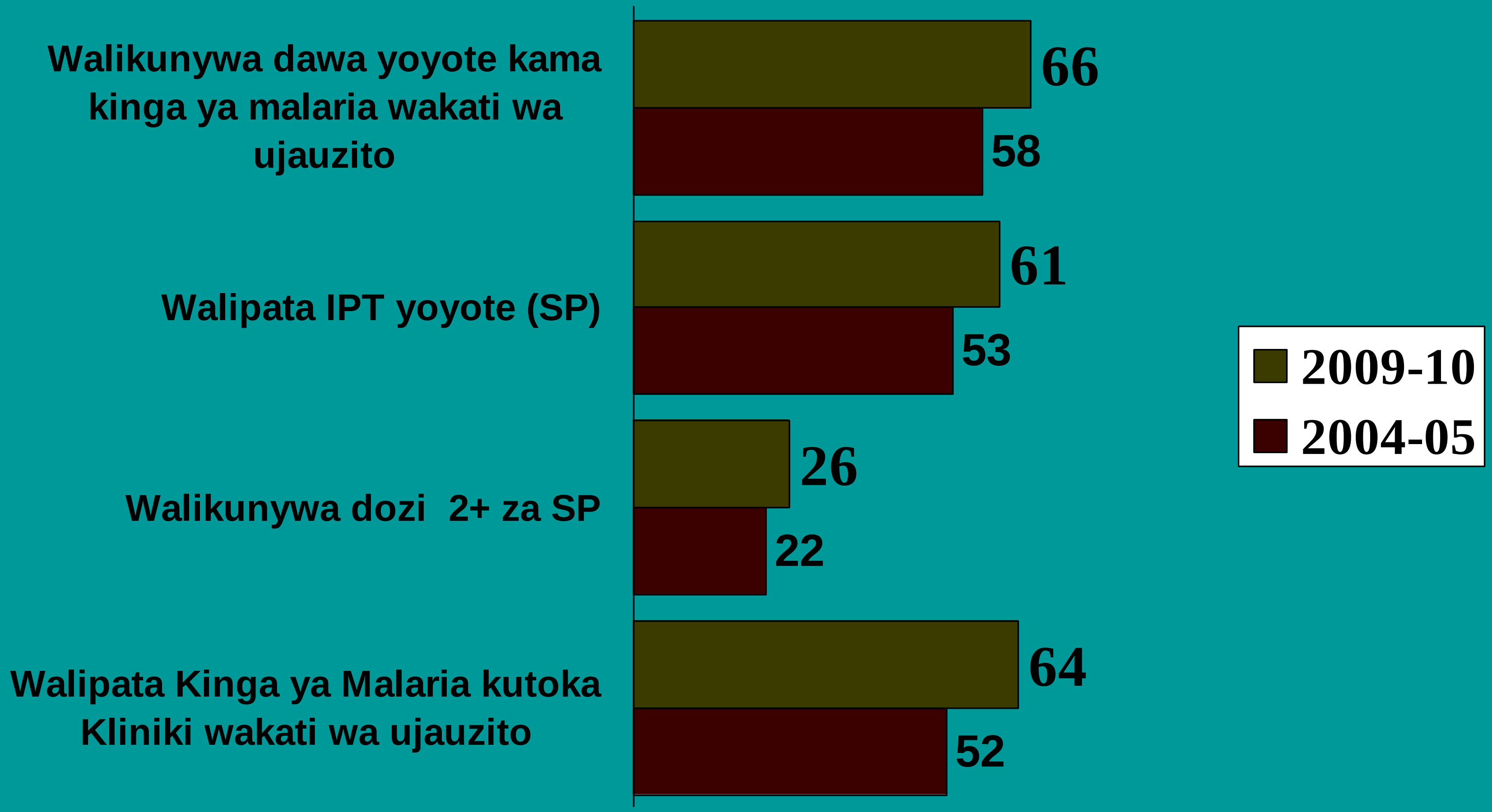

Matibabu ya Homa

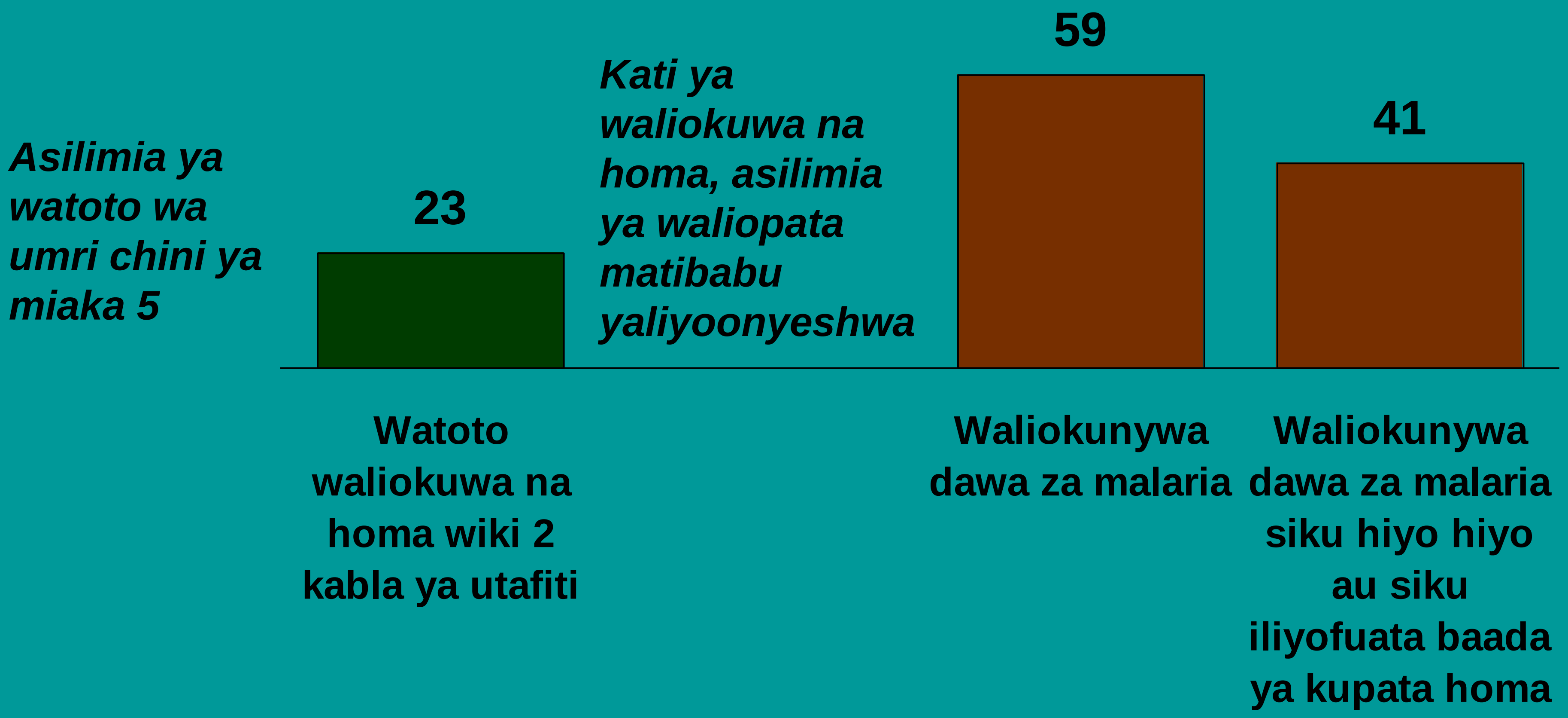

xii. UKIMWI/VVU: Ufahamu wa Njia za Kuepuka UKIMWI/VVU

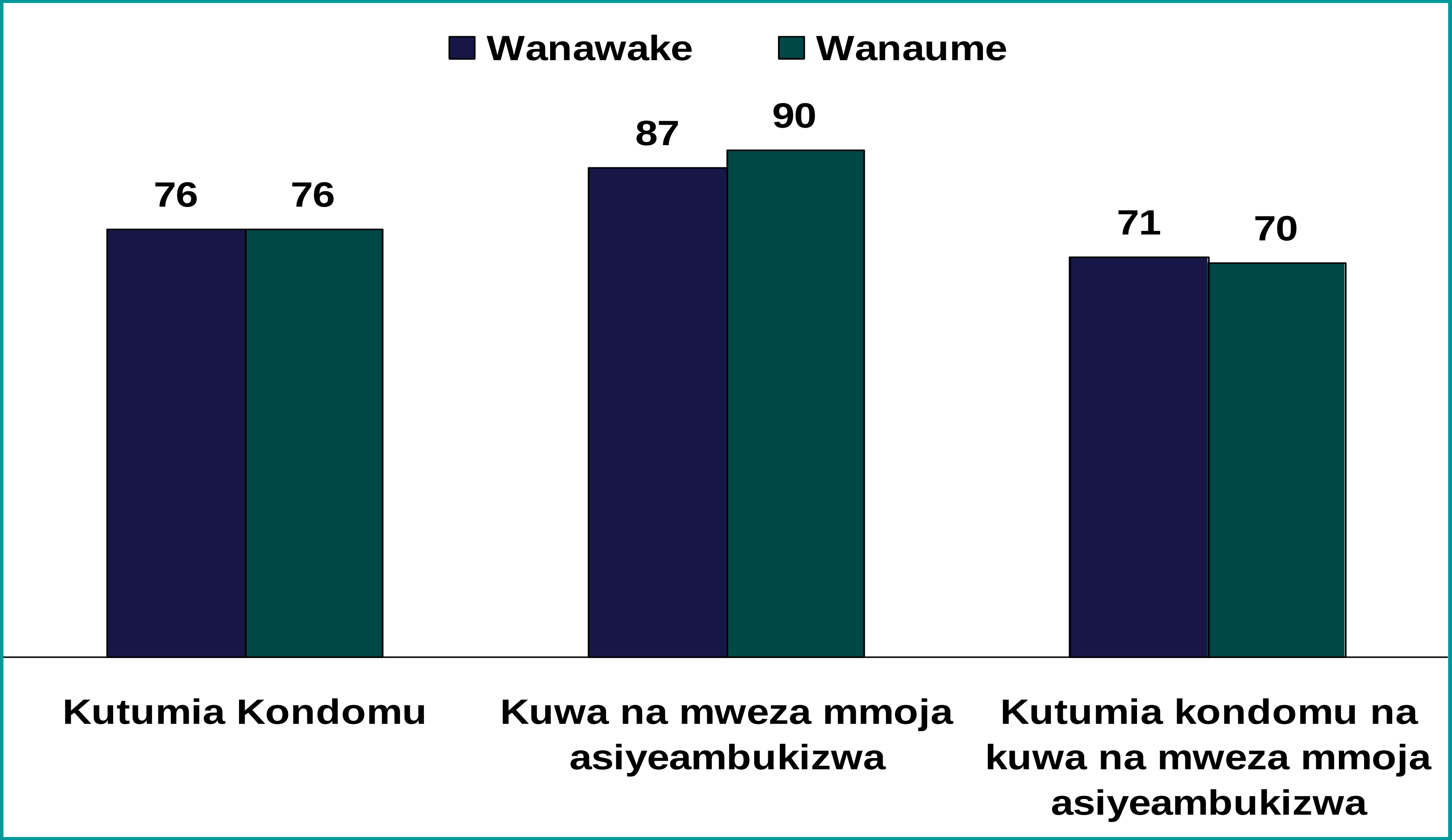

Ufahamu wa Njia za Kujikinga na UKIMWI kwa Kiwango cha Elimu

Asilimia ya wanaume na wanawake ambao wanafahamu kuwa hatari ya kupata UKIMWI inaweza kupunguzwa kwa kutumia kondomu NA kuwa na mweza mmoja asiyeambukizwa

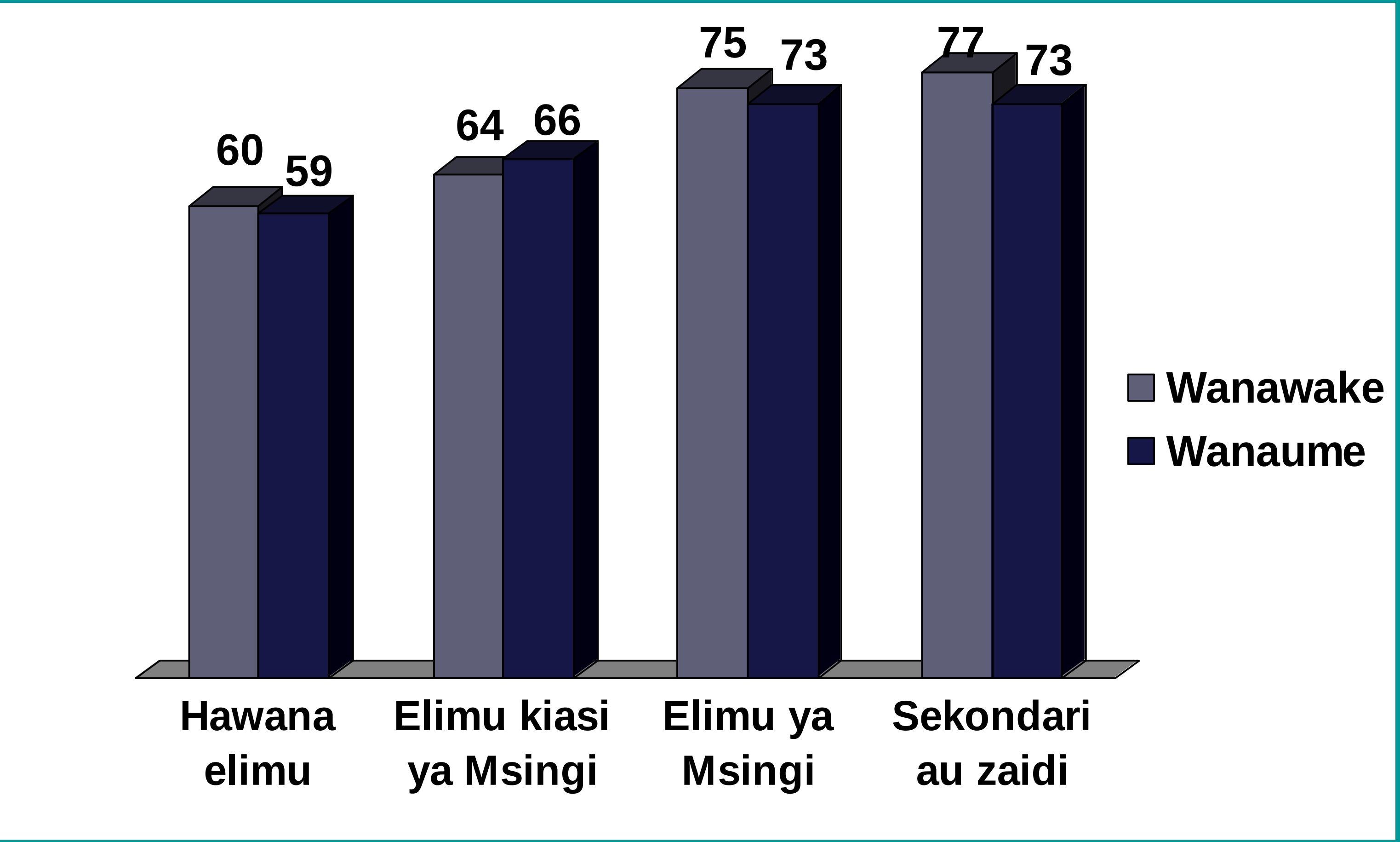

Wapenzi Wengi Miongoni mwa Vijana

Asilimia ya vijana wa kiume na wa kike ambao walikuwa wakishiriki tendo la ngono kipindi cha mwaka mmoja uliopita

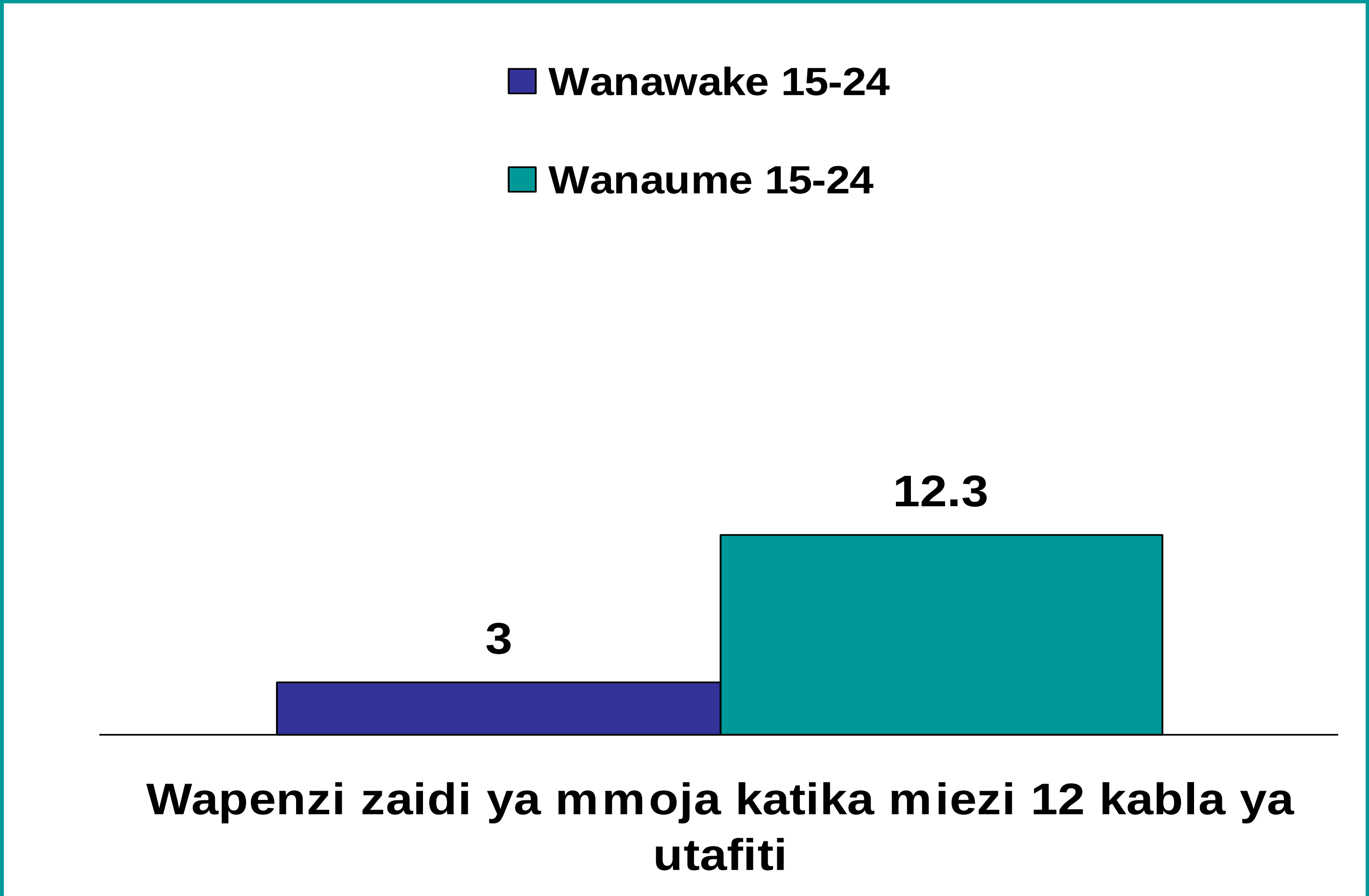

xii. Vifo Vinavyotokana na Uzazi

Ni kifo chochote kilichotokea wakati wa Ujauzito, wakati wa kujifungua, au ndani ya miezi 2 baada ya kujifungua au mimba kutoka/kutolewa.

- Inakadiriwa kuwa akina mama 454 kati ya watoto 100,000 waliozaliwa hai hufariki dunia kwa mwaka.
- Mwaka 2004-05, kiwango cha vifo hivi kilikadiriwa kuwa akina mama 578 kati ya watoto 100,000 waliozaliwa hai.

3. Hitimisho

- Haya ni matokeo ya awali
- Katika hali ya kawaida matokeo haya hayategemewi kubadilika sana
- Uchambuzi wa kina ambao unahusisha viashiria zaidi na mwenendo wa viashiria mbali mbali vya afya unafanyika kwa sasa
- Taarifa ya mwisho ya utafiti huu inategemewa kutolewa mwezi wa Januari/February 2011

Asanteni kwa Kunisikiliza